

Sammenhæng mellem mål og midler i trafikpolitikken.

Uffe Nielsen (indleder) og Johan Nielsen, Danske Regioner

Der eksisterer flere målsætninger i den aktuelle danske trafikpolitik – ikke mindst ift. begrænsning af klimabelastningen og ift. den kollektive trafiks markedsandel. Spørgsmålet er: Er der sammenhæng mellem målsætningerne og den politik, der bliver ført, dvs. skal målene opfattes som pejlemærker – eller skal målsætningerne opfattes som vage hensigtserklæringer – eller luftige ønsker?

Et konkret eksempel er målsætningen fra det brede trafikforlig i 2009 om at størstedelen af den fremtidige trafikvækst skal ske i den kollektive trafik. Det er i ”En jernbane i vækst” blevet omsat til dobbelt så mange personkm med jernbane og 50 pct. flere personkm med bus frem mod 2030.

I forbindelse med trafikforliget afsatte staten midler til en række nødvendige og hensigtsmæssige projekter på det statslige baneområde – fx timemodellen og Ringsted-København-banen. Mange af projekterne har karakter af genoprettelse af jernbanenettet og nogle af nyinvesteringer i infrastruktur. Vi kender imidlertid ikke til, at der skulle være lavet en undersøgelse af, hvad tiltagene kan forventes at betyde for antal personkm med jernbane i 2030.

På busområdet har Danske Regioner, KL og Trafikselskaberne i Danmark fået lavet en undersøgelse af, hvilke knapper man kan skrue på for at nærme sig 50 pct. flere personkm med bus. Undersøgelsen viser, at der er behov for at gå i gang med en bred vifte af tiltag, hvis det skal være realistisk at nå målet – og at nogle af dem er billige, men også, at det (ikke overraskende) kommer til at koste mange penge, hvis man skal nå helt i mål (over 1½ mia. kr om året).

Spørgsmålet om målsætninger, tiltag og effekter er diskuteret mange gange på Trafikdage. Sidste år havde Henrik Gudmundsson et oplæg til rundbordsdiskussion om ”indikatorer som politisk styringsværktøj”, som var mere teoretisk end dette. Formålet med dette oplæg er mere konkret at få en debat om hvordan politikerne forholder sig til de konkrete målsætninger og om politikerne ønsker værktøjer til at følge målopfølgningen.

Planen er efter et kort 5 minutters mundtligt oplæg, suppleret med en eller to powerpoints at lægge op til, at politikerne besvarer en række spørgsmål i følgende retning:

- Mener politikerne, at man bør opstille mål på de forskellige transportpolitiske agendaer?
- Mener politikerne, at målsætningerne være forpligtende eller blot være langsigtede pejlemærker eller hensigtserklæringer?
- Mener politikerne at der – når der er opstillet målsætninger – bør gennemføres undersøgelser, af om og hvordan målet kan realiseres?
- Helt konkret: Vil politikerne støtte at der gennemføres en evaluering af de eksisterende og planlagte tiltag på trafikområdet med henblik på at evaluere, om målsætningerne ift. klimapåvirkning og kollektiv trafikandel samt evt. andre målsætninger kan forventes at blive opfyldt?